

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
PROKURORIA E PËRGJITHSHME
PROKURORI PËRGJITHSHËM

URDHËR

Nr. 141, Datë 19. 06. 2014

“PËR MIRATIMIN E
RREGULLAVE MBI ETIKËN DHE SJELLJEN E PROKURORËVE”

Me synim, normimin e rregullave mbi etikën dhe sjelljen e prokurorëve, për të siguruar dhe garantuar profesionalizëm, pavarësi, paanshmëri, ndershmëri, integritet dhe korrektësi në ushtrimin me efikasitet të funksioneve Kushtetuese e ligjore në interes të publikut e shoqërisë dhe në emër të shtetit, për të parandaluar dhe ndëshkuar çdo veprim e sjellje korruptive të tyre, si dhe,

Për të përmirësuar dhe rritur marrëdhëniet institucionale dhe ndër-institucionale me subjektet e tjerë të procedimit penal, me institucione dhe organizata kombëtare e ndërkombëtare, duke shmangur konfliktin e interesit dhe ruajtur sekretin profesional, në interes të drejtësisë penale dhe rritjes së besimit të publikut te organi i prokurorisë;

Në mbështetje, të nenin 8, pika 2, germa “gj” e vijues të ligjit nr.8737, datë 12. 02. 2001 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, (i ndryshuar),

URDHËROJ:

1. Miratimin e “Rregullave mbi etikën dhe sjelljen e prokurorëve” bashkëlidhur.
2. Për zbatimin e këtij urdhëri ngarkohen gjithë prokurorët dhe drejtuesit e Prokurorisë të të gjithë niveleve. Për të ndjekur dhe kontrolluar zbatimin e tij ngarkohet prokurori-Inspektor i Etikës dhe Drejtoria e Inspektimit dhe Burimeve Njerëzore të Prokurorisë së Përgjithshme.
3. Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë.

PROKURORI I PËRGJITHSHËM

ADRIATIK LLALLA

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
PROKURORIA E PËRGJITHSHME**

RREGULLAT

MBI

ETIKËN DHE SJELLJEN E PROKURORËVE

PARATHËNIE

Rregullat mbi etikën dhe sjelljen e prokurorëve, (në vijim Rregullat) synojnë të krijojnë, ruajnë dhe forcojnë rregullat e sjelljes, si dhe të rrisin efikasitetin e të gjithë prokurorëve në ushtrimin e funksioneve Kushtetuese dhe ligjore, për llogari të shoqërisë, në interes të publikut dhe në emër të shtetit, si pjesë e sistemit të drejtësisë penale dhe shtetit të së drejtës. Rregullat përkrahin zbatimin e standardeve të larta të sjelljes profesionale të prokurorëve të gjithë niveleve, në përshtatje me sjelljen e duhur në zyrë, në gjykatë dhe jashtë zyrës së tyre, si edhe për forcimin e dinjitetit, pavarësisë dhe integritetit profesional e personal të tyre.

Rregullat shërbejnë si udhëzues për të gjithë prokurorët dhe kandidatët për prokuror në vend, për të rritur ndërgjegjësimin, përgjegjshmërinë dhe efikasitetin në ushtrimin e funksioneve të tyre.

Rregullat, plotësojnë kuadrin e akteve normative të nxjerra për prokurorët, me synim rritjen e transparencës dhe besimit të publikut ndaj prokurorëve.

BAZA LIGJORE

- Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, nenet 148, 116, 118 e vijues të saj;
- Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë, miratuar me ligjin nr.7905, datë 21.03.1995 (i ndryshuar), nenet 24, 25 e vijues të tij;
- Ligji nr.8737, datë 12.02.2001 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë” (i ndryshuar), neni 8, pika 2 gërma “gj”, e vijues të tij;
- Ligji nr.8331, datë 21.04.1998 “Për Ekzekutimin e vendimeve penale” (i ndryshuar), nenet 9, 12, 13 e vijues të tij;
- Ligji nr.8677, datë 2.11.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e policisë gjyqësore” (i ndryshuar), neni 4, e vijues të tij;
- Rekomandimet Rec (2000), 19 “Mbi rolin e prokurorisë në sistemin e drejtësisë penale” (Adaptuar nga Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës me 6 Qershor 2000), paragrafët 4 e 10 të tyre;
- Udhëzimet Europiane “Mbi etikën dhe sjelljen e prokurorëve”, miratuar nga Konferenca e 6-të e Prokurorëve të Përgjithshëm të Europës (Budapes 29-31 Maj 2005), “Udhëzimet e Budapestit”;

**KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME**

**Neni 1
Qëllimi**

1. Rregullat përcaktojnë parimet, normat dhe udhëzimet e etikës dhe të sjelljes së prokurorëve për të siguruar dhe garantuar profesionalizëm, pavarësi, paanshmëri, ndershmëri, integritet dhe korrektësi në ushtrimin e funksioneve të tyre, për të përmirësuar dhe rritur marrëdhëniet institucionale dhe ndërinstucionale me subjektet e tjerë të procedimit penal, me institucione dhe organizata kombëtare e ndërkombëtare, duke shmangur konfliktin e interesit dhe ruajtur sekretin profesional, në interes të drejtësisë penale dhe rritjes së besimit të publikut te organi i prokurorisë.

Neni 2

Fusha e veprimit

1. Rregullat janë të detyrueshme për t'u zbatuar nga prokurorët e prokurorive të tre niveleve dhe nga magjistratët kandidat për prokuror në periudhën e stazhit profesional në prokurori.

PJESA E PARË

RREGULLA TË PËRGJITHSHME

Neni 3

Parimet themelore

1. Prokurorët në çdo kohë dhe në të gjitha rrethanat, duhet që:

- a) Të kryejnë detyrat e tyre, në zbatim të Kushtetutës, marrëveshjeve ndërkombëtare të ratifikuara, ligjeve dhe akteve nënligjore në fuqi;
- b) Të ruajnë dinjitetin dhe nderin e profesionit të tyre, duke konsideruar se po veprojnë në emër të shtetit, shoqërisë dhe interesit publik;
- c) Të përmbushin funksionet e tyre, duke ruajtur standartet më të larta profesionale, të integritetit dhe kujdesit, si dhe duke vepruar, me ndershmëri, drejtësi, përkushtim dhe në kohën e duhur;
- ç) Të forcojnë shtetin e së drejtës, duke respektuar, mbrojtur dhe garantuar dinjitetin njerëzor dhe të drejtat e njeriut, si dhe duke shmangur çdo formë diskriminimi;
- d) Të respektojnë parimet e procedimit të drejtë, të barabartë e të rregullt ligjor, në mbrojtje të drejtave, interesave dhe lirive të ligjshme, të dëmtuarve dhe dëshmitarëve, ashtu dhe të dyshuarve, personave nën hetim, pandehurve dhe të dënuarve;
- dh) Të përpiqen të përcaktojnë një ekuilibër midis interesave të përgjithshme të shoqërisë dhe të drejtave të individëve;
- e) Të demonstrojnë cilësi dhe karakter të lartë moral, të jenë të kualifikuar ligjërisht e të trajnuar dhe të ndërgjegjshëm në çdo kohë për detyrat e tyre në ruajtjen e reputacionit të prokurorisë;
- ë) Të jenë dhe të tregohen objektiv, të pavarur, të paanshëm, të shmangin çdo papajtueshmëri me funksionin e tij, të ndërgjegjshëm për detyrimet etike e profesionale dhe të veprojnë në atë mënyrë që të nxisin besimin e publikut në dinjitetin, integritetin dhe ndershmërinë e tyre;
- f) Të dëshmojnë respekt dhe të tregojnë kujdes për të mos dhënë publikisht mendime personale rreth gjyqtarëve, dëshmitarëve apo të pandehurve, përveç atyre mendimeve që lidhen me zbatimin e ligjit nga ana e tyre.

PJESA E DYTË

PAVARËSIA, PAANËSIA

Neni 4

Pavarësia

1. Prokurorët në ushtrimin me pavarësi të funksioneve apo detyrave të tyre, duhet që:

- a) Të ushtrojnë funksionet e tyre, mbi bazën e vlerësimit të saktë të fakteve, në përputhje me kuptimin dhe zbatimin e drejtë të ligjit dhe të çliruar çdo ndikim i panevojshëm ose influencë e jashtme;
- b) Të shmangin çdo përpjekje të parregullt apo të paligjshme që mund të ndikojë ose manipulojë vlerësimet dhe vendimmarrjen e tyre;

- c) Të mos kërkojnë apo pranojnë, përfitime ose avantazhe materiale apo jomateriale, për vete, familjarët e tyre, persona të tretë apo institucione, interesa të lidhura drejtpërdrejt ose të tërthortë me rezultatin e procedimit apo çështjes që ata kanë në ndjekje;
- ç) Të mos zhvillojnë veprimtari ekonomike, përfshirë çdo lloj pune apo biznesi për të përfituar interesa materiale ose jomateriale, që mund të ndikojnë në pavarësinë e tyre, ose që mund të krijojnë përshtypjen e përdorimit të detyrës për interesat e tyre ose personave të tjerë, si dhe nuk duhet të anëtarësohen në organizata shoqërore, të cilat krijojnë dyshimin se kompromentojnë figurën e prokurorit apo janë të papajtueshme me funksionin e tij;
- d) Të mos ndikohen nga interesat e grupeve të caktuara dhe nga presionet e mediave dhe të publikut;
- dh) Të respektojnë të drejtat e të gjithë personave për të qenë të barabartë përpara ligjit dhe të shmangin diskriminimin e çdo personi për arsye të tilla si: seksi, race, ngjyre, gjuhe, feje, bindje politike apo bindje të tjera, orientimi seksual, origjine shoqërore apo kombëtare, lidhje me një pikacë kombëtare, pasurie, lindjeje, shëndetësore apo ndonjë statusi tjetër,
- e) Të mos lejojnë që emri dhe reputacioni i tyre të përdoret nga persona të tjerë për qëllime përfitimesh të padrejta;

**Neni 5
Paanësia**

1. Prokurorët në ushtrimin me paanshmëri të funksioneve apo detyrave të tyre, duhet që:
 - a) Të mos lejojnë që i dyshuari, personi nën hetim apo i pandehuri të bëhet objekt dhune, presioni apo torture, sidomos për ti detyruar të fajësojnë vetën apo të shpallen fajtor mbi shpjegime të marra në kundërshtim me ligjin;
 - b) Të respektojnë të drejtat e të gjithë personave për të qenë të barabartë përpara ligjit dhe të veprojnë me objektivitet e paanshmëri, duke shmangur çdo diskriminim dhe paragjykim në lidhje me përkatësinë politike, etnike, sociale, kulturore, fetare ose gjinore, orientimi seksual, moshën, statusin, paaftësinë fizike apo mendore;
 - c) Të jenë të paanshëm - të duken që janë - dhe të perceptohen të tillë nga opinioni publik;
 - ç) Të respektojnë parimin e prezumimit të pafajësisë dhe të drejtat e personit nën hetim dhe të pandehurit në procedim penal;
 - d) Të tejkalojnë paragjykimet kulturore që mund të ndikojnë në kuptimin dhe vlerësimin e fakteve, si dhe interpretimin apo zbatimin e ligjeve;
 - dh) Të jenë tolerantë dhe të hapur edhe për diskutime dhe zgjidhje të ofruara në mënyrë të ligjshme dhe të marrin parasysh pikëpamjet, interesat ligjore, jetën private dhe shqetësime të tjera të personave që i kanë kontaktuar;
 - e) Të mos japin shërbim ligjor, përveç rasteve të mbrojtjes së të drejtave vetjake/personale, familjarëve apo të afërmeve të tyre.

**PJESA E TRETË
SJELLJA PROFESIONALE**

**Neni 6
Profesionalizmi**

1. Prokurorët në mënyrë që të ruajnë një nivel të lartë profesional në ushtrimin e kompetencave të tyre, duhet të jenë të mirë informuar, të trajnuar dhe në të njëjtin hap me zhvillimet ligjore dhe shoqërore përkatëse.
2. Ata duhet të zhvillojnë aftësitë profesionale, duke u azhornuar me ndryshimet ligjore në fushën penale, duke ndjekur jurispondencën gjyqësore shqiptare dhe ndërkombëtare, duke

thelluar njohuritë në strukturat ku ushtrojnë funksionet dhe duke marrë pjesë në kurse/trajnime profesionale.

**Neni 7
Kompetencat**

1. Prokurorët në ushtrimin e kompetencave e tyre me standartet profesionale më të larta, në të gjithë kohën, duhet që:
- a) Të veprojnë me kompetencë dhe përkushtim, në ushtrimin e funksioneve të tyre me drejtësi, paanësi dhe objektivitet, duke respektuar dispozitat ligjore, në mënyrë të pavarur dhe duke marrë parasysh në radhë të parë interesin publik;
 - b) Të tregojnë durim, mirësjellje dhe korrektësi në kryerjen e detyrës pa vonesa, duke ruajtur gjithmonë sjelljen e duhur, dhe duke shmangur konflikte që mund të shkaktojnë dyshime për paragjykim, mungesë aftësie apo përgatitje;
 - c) Të procedojnë me vendosmëri dhe të vendosin mbi bazën e provave përtej çdo dyshimi të arsyeshëm dhe në bazë të ligjit;
 - ç) Të shqyrtojnë provat e propozuara për të parë nëse janë marrë në mënyrë të ligjshme;
 - d) Të kundërshtojnë, ndaj cilitdo, përdorimin e provave të cilat besohet të jenë marrë me anë të metodave të paligjshme, të cilat përbëjnë shkelje të rënda të të drejtave të dyshuarve, personave nën hetim apo të pandehurve;
 - dh) Të sigurojnë që janë kryer veprimet dhe janë marrë masat e duhura ndaj personave përgjegjës në marrjen e provave me përdorim të metodave të paligjshme;
 - e) Të respektojnë parimin e barazisë së palëve, në mënyrë të veçantë, duke njohur të akuzuarin apo mbrojtjen e tij me provat në përputhje me ligjin dhe parimin e procedimi të drejtë dhe të rregullt ligjor;
 - ë) Të garantojnë që janë kryer ose janë duke u kryer të gjithë hetimet e mundshme apo të domosdoshme, para marrjes së vendimit përfundimtar lidhur me procedimin, ose para se të merren vendime të tjera që mund të ndikojnë rrjedhën e zgjidhjes ligjore të procedimit/çështjes;
 - f) Të shikojnë të gjithë rrethanat përkatëse të një çështje, duke përfshirë ato që kanë të bëjnë me të dyshuarin, pavarësisht se ato më vonë mund të jenë në avantazh apo disavantazh të tij;
 - g) Të mosfillojnë procedimet ose edhe nëse kanë filluar të pushojë akuzën ose çështjen kur një hetim i paanshëm tregon që akuza është e pabazuar, sipas rasteve të parashikuar në ligj, duke siguruar transparencë në ushtrimin e vendimarrjes tyre, si dhe duke arsyetuar shkaqet në rastet kur është vendosur mosfillimi i procedimit, pezullimi i hetimit apo pushimi i akuzës dhe/ose çështjes;
 - gj) Të mbështesin parimin e një procedimi dhe gjykimi të drejtë, siç është përcaktuar në Kushtetutë¹, në KEDNJ², dhe në ligj³;
 - h) Të kërkojnë që të garantohet se, sistemi i drejtësisë penale vepron në mënyrën më të shpejtë të mundshme, në përputhje me interesat e drejtësisë;

**Neni 8
Ndershmëri dhe drejtësi**

1. Prokurorët në garantimin e një procedimi të ndershëm dhe të drejtë, duhet që:
- a) Ti sigurojnë gjykatës të gjitha të dhënat dhe provat e mbledhura edhe kur ato janë në favor apo disfavor të akuzës ose të akuzuarit;
 - b) Të trajtojnë në mënyrën e duhur të gjitha çështjet, por me prioritet çështjet me të paraburgosur, ndaj të miturve dhe grave;

¹ Shih, nenin 42 të Kushtetutës;

² Shih, nenin 6 të KEDNJ;

³ Shih, nenin 1 e vijues të K.Pr.Penale;

- c) Të kujdesen - brenda kompetencës së tyre - që subjektet e procedimeve penale të informohen saktësisht për rolin e tyre në proces dhe të drejtat e tyre;
- ç) Të ruajnë sekretin e hetimeve dhe të administrojnë informacionin konfidencial ose të marrë me mirëbesim;
- d) Të tregojnë sjellje dhe qëndrim korrekt, edhe jashtë sferës së tyre profesionale, për të mos shkaktuar dyshim për ndershmërinë e tyre profesionale;

Neni 9

Ruajtja e sekretit profesional

1. Prokurorët për ruajtjen e sekretit hetimor duhet që:

- a) Të mos përdorin informacionet sekret apo konfidencial që disponojnë për shkak të detyrës, për interesin e tij personal apo të personave të tjerë, përveçse kur ligji parashikon ndryshe në ligj;
- d) Të mos i jepin të tjerëve dhe/ose të mos marrin prej kolegëve informacione në lidhje me një hetim, përveçse kur kjo është pjesë e punës së tyre, për të ndihmuar hetimin ose kur zbulimi i informacionit është i autorizuar me ligj;
- c) Të tregojnë diskrecion maksimal në administrimin e informacionit që lidhet me të dëmtuarit, dëshmitarët apo të akuzuarit, duke mos i dhënë akses askujt në këtë informacion, përveçse kur është parashikuar ndryshe në ligj.

Neni 10

Integriteti dhe korrektësia

1. Prokurorët për ushtrimin e funksioneve me integritet dhe korrektësi, në çdo kohë, duhet që:

- a) Të përdorin mjetet ligjore që i ofron pozicioni i punës në përputhje me destinacionin e tyre institucional dhe të tregojë kujdes në përdorimin tyre;
- b) Të mos përdorin për qëllime personale prova, sende të sekuestruara ose të konfiskuara pa kaluar në pronësi të organit të prokurorisë sipas ligjit. Ata nuk mund të blejnë nga organe shtetërore apo në ankand këto sende dhe/ose të tjera objekt sekuestrimi ose konfiskimi në procedimin penal apo në procedimin civil që lidhet me procedimin penal të ndjekur prej tyre ose çdo procedim tjetër në të cilin prokurori është palë, përveçse kur është bashkëpronar;
- c) Të bëjnë kujdes në administrimin e dosjeve zyrtare në vende jashtë ambjenteve zyrtare;
- ç) Të përdorin kohën e punës në mënyrë efektive për realizimin e detyrave zyrtare. Kjo kohë nuk përdoret për asnjë qëllim tjetër, përveçse kur përdorimi i saj për qëllime të tjera është i autorizuar zyrtarisht.

2. Veshja dhe paraqitja e prokurorëve duhet të jenë formale dhe serioze, për tu përfaqësuar sa më denjësisht, si gjatë kryerjes së detyrës dhe në jetën e përditshme. Në mënyrë të veçantë, gjatë orarit zyrtar, janë të papranueshme mbajtja e veshjeve të papërshtatshme⁴;

3. Prokurorët nuk përdorin substanca që ndikojnë në gjendjen e tij, të cilat nuk janë rekomanduar nga mjeku. Ata gjatë orarit zyrtar dhe ushtrimit të detyrës nuk duhet të konsumojnë dhe nuk duhet të jetë nën efektin e alkoolit apo substancave që ndikojnë gjendjen e tyre mendore dhe emocionale.

4. Prokurorët nuk duhet të frekuentojë ambiente apo lokale, të cilat dëmtojnë imazhin e tyre si prokuror.

5. Prokurorët duhet të respektojnë ligjet dhe t'u binden në çdo kohë akteve të organeve ligjzbatuese.

⁴ Shih, veshje të papërshtatshme konsiderohen: kostumet sportive, pantallonat e shkurtra, minifundet, xhinset, atletet, veshjet me slogane, te zbardhura, te grisura, te ngushta, te pista, transparente dhe/ose provokative.

PJESA E KATËRT
KONFLIKTI INTERESAVE DHE VEPRIMTARITE E JASHTME

Neni 11
Ndalime të përfitimeve dhe konflikti i interesave

1. Prokurorët nuk duhet që:
 - a) Të përdorin detyrën e tyre, për të përfituar privilegje për vete ose për persona të tjerë;
 - b) Të marrin vendime procedurale/profesionale të ndikuar nga preferenca politike ose interesa financiare të tij, të familjes së tij, të miqve apo personave të tretë, apo bazuar në ndikimin që mund të kenë ndonjë organizatë apo grup të cilit prokurori i përket;
 - c) Të kërkojnë ose të marrin, në mënyrë të drejtpërdrejtë a të tërthortë, dhurata, favore, premtime ose trajtime preferenciale, të cilat i jepen për shkak të pozicionit të tij, nga një individ, person fizik ose juridik privat. Përfshihen vetëm rastet e përcaktuara me akte të organeve kompetente, të cilat lejojnë pranimin e dhuratave apo trajtimeve preferenciale për arsye protokollare;
 - ç) Të lejojnë që emri dhe reputacioni i tyre të përdoren nga të tjerët me qëllim përfitime të padrejta.
2. Prokurori më i lartë nuk duhet të pranojë shërbime apo dhurata nga prokurorë apo punonjës në varësi të tij.
3. Prokurori që ka bërë kërkesë për ngritje në detyrë, transferim apo një pozicion tjetër, nuk duhet të ushtrojë asnjë lloj ndikimi tek personat që janë të përfshirë në vlerësimin, shqyrtimin apo vendimmarrjen lidhur me këtë kërkesë.
4. Prokurori duhet të zbatojë detyrimet e ligjit nr.9367, datë 7.4.2005 “Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike” (i ndryshuar).

Neni 12
Veprimtaritë e jashtme

1. Kryerja e veprimtarive të jashtme në përputhje me nenin 39 pika 2 të ligjit nr.8737, datë 12.02.2001 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë” (i ndryshuar), është e lejueshme kur ato veprimtari nuk pengojnë kryerjen e detyrës dhe nuk çenojnë pavarësinë ose paanësinë e prokurorëve.
2. Prokurori duhet në çdo rast të njoftojë drejtuesin e prokurorisë dhe Prokurorin e Përgjithshëm për angazhimin e tij në këto veprimtari dhe të marrë paraprakisht miratimin e tyre.

KREU II
MARRËDHËNIET INSTITUCIONALE DHE NDËRINSTITUCIONALE

Neni 13
Marrëdhëniet epror-vartës, marrëdhëniet me kolegët dhe administratën

1. Në përputhje me organizimin dhe funksionimin e prokurorisë si organ i centralizuar dhe në respektim të shkallës së hierarkisë në prokurori, marrëdhëniet epror-vartës ndërmjet prokurorëve, do të sigurojnë bashkëpunim maksimal për të arritur rezultatin më të mirë në mirëadministrimin e drejtësisë. Në këto marrëdhënie duhet që:
 - a) Prokurorët të udhëhiqen nga respekti, përkushtimi, transparenca, serioziteti, mirësjellja e ndershmëria për zbatimin me përpikmëri të urdhërave e udhëzimeve të ligjshme të prokurorit më të lartë;

b) Prokurorët më të lartë të respektojnë të drejtat dhe dinjitetin e prokurorve më të ulët, t'i vlerësojnë në kryerjen e detyrave, t'i ndihmojnë në vështirësitë që ata kanë në ushtrimin e funksioneve dhe detyrave të ngarkuara dhe të bashkëpunojnë me to në interes të rritjes së efektivitetit dhe ligjshmërisë në veprimtarinë institucionale të prokurorisë.

2. Në marrëdhënie me kolegët prokurorët duhet që:

- a) Të dëshmojnë respekt dhe nuk flasin apo veprojnë në mënyra të tilla që prekin dinjitetin dhe personalitetin e të tjerëve;
- b) Të bashkëpunojnë dhe ndajnë eksperiencat e tyre, por pa ndikuar në vendimarrjen e kolegut në raste konkrete;
- c) Të mos ndërmarrin veprime për të ndikuar tek ndonjë prej kolegeve për të shkelur rregullat e përcaktuara në këtë Kod.

3. Në marrëdhënie me vartësit dhe administratën prokurorët duhet që:

- a) Të sillen me respekt, konsideratë dhe drejtësi;
- b) Të bashkëpunojnë me ta dhe tu japin informacion apo akses në të dhëna në mënyrë që të realizojnë detyrat e caktuara;
- c) Të bashkëpunojnë dhe ndihmojnë në rritjen e tyre profesionale;
- ç) Të mos ndikojnë apo ushtrojnë presion mbi ta për t'i detyruar të kryejnë veprime që përbëjnë mospërbushje të rregullt të detyrës.

Neni 14

Marrëdhëniet me subjektet e procedimit penal

1. Në marrëdhënie me gjyqtarët, prokurorët duhet që:

- a) Në përfaqësimin e çështjeve apo akuzës në gjykatë, të zbatojnë me korrektësi dhe përpikmëri të gjitha detyrat dhe të drejtat që parashikon legjislacioni në fushën penale, duke mos kryer veprime e sjellje të papërshtatshme, që ulin dinjitetin e figurës së tyre para publikut;
- b) Të respektojnë pavarësinë dhe paanshmërinë e gjyqtarëve, pavarësisht bindjes së tyre, duke mos vënë në dyshim vendimet e tyre dhe duke urdhëruar ekzekutimin e vendimeve gjyqësore, me përjashtim të rasteve kur ushtrojnë të drejtën e ankimit në përputhje me ligjin;
- c) Të jenë objektiv dhe korrekt gjatë procedurës gjyqësore dhe të ndihmojnë në mirëadministrimin e drejtësisë nga gjykata;
- ç) Të respektojnë oraret e seancave dhe të bëjnë kërkesa ligjore për të mundësuar që të sigurohet e drejta për t'u gjykuar brenda një afati të arsyeshëm;

2. Në marrëdhënie me policinë gjyqësore, prokurorët duhet që:

- a) Të nxisin bashkëpunimin e duhur dhe funksional;
- b) Të krijojnë marrëdhënie korrekte të bazuar në besim dhe reciprocitet;
- c) Të shkëmbejnë reciprokisht përvojën dhe njohuritë e tyre ligjore me oficerët dhe agjentët e Policisë Gjyqësore;
- ç) Të jepin urdhëra dhe udhëzime të qarta, si dhe të drejtojnë, ndihmojnë dhe kontrollojnë veprimtarinë e tyre që të arrihet ndjekje penale efikase;
- d) Të sigurojnë transparencë, por pa dëmtuar hetimin;

3. Në marrëdhënie me të akuzuarit, të dëmtuarit dhe dëshmitarët, prokurorët duhet që:

- a) Të zbatojnë detyrat e tyre me drejtësi, paanshmëri, objektivitet dhe efikasitet;
- b) Të respektojnë dinjitetin dhe personalitetin e njeriut;
- c) Të drejtojnë hetimet në kërkim të së vërtetës, duke administruar edhe provat në favor të pandehurit dhe duke mos lejuar, me dijeninë e tij, përdorimin e provave të mbledhura në mënyrë të paligjshme;

- ç) Të sigurojnë asistencë ligjore dhe/ose sociale, në përputhje me kërkesat ligjore në çështje konkrete;
- d) Ti sigurojnë këtyre subjekteve informacionin e duhur lidhur me statusin e tyre, duke shmangur dhënien e mendimeve personale ose deklarata lidhur me mënyrën e përfundimit të çështjes.

Neni 15

Marrëdhëniet me institucionet dhe organizatat

1. Në marrëdhënie me institucionet dhe organizatat kombëtare e ndërkombëtare, prokurorët duhet që:
 - a) Të bashkëpunojnë me profesionalizëm, duke respektuar kompetencat dhe pavarësinë e çdo institucioni. Marrëdhëniet të bazohen në principet e bashkëpunimit, mosdiskriminimit, respektit dhe besimit reciprok, si dhe të zbatimit të kërkesave ligjore;
 - b) Të bashkëpunojnë me autoritetet gjyqësore ndërkombëtare, duke respektuar të drejtat e njeriut, dokumentat ndërkombëtarë të miratuara dhe legjislacionin vendas e të huaj, si dhe duke shmangur vonesat e panevojshme.

Neni 16

Liria e të shprehurit dhe marrëdhëniet me median

1. Prokurorët duhet që:
 - a) Të ushtrojnë të drejtën e tyre për t'u shprehur vetëm në përputhje me dinjitetin e detyrës së tyre;
 - b) Të mos bëjnë deklarata publike ose vërejtje që dëmtojnë autoritetin e prokurorisë ose krijojnë dyshime mbi paanësinë e saj;
 - c) Të mos bëjnë publike ose tu japin personave të tretë të dhëna që mund të dëmtojnë çështjen në hetim apo në gjykim, si dhe të dhëna me karakter konfidencial ose të rezervuar;
 - ç) Të mos bëjnë deklarata ose të japin mendime për veprimtarinë e organeve të tjera.
2. Prokurori, jep njoftime lidhur me aktivitetin e tij, brenda kufijve të lejuar nga ligji procedural penal dhe aktet nënligjore të Prokurorit të Përgjithshëm që rregullojnë marrëdhëniet me median.

KREU III

SHKELJA E RREGULLAVE DHE KONTROLLI I ZBATIMIT TYRE

Neni 17

Shkelja e Rregullave

1. Shkelja e Rregullave, kur nuk përbën vepër penale, përbën shkak për fillimin e procedimit disiplinor.
2. Veprime që diskreditojnë rëndë figurën e prokurorit⁵, përbëjnë shkeljet e Rregullave, të parashikuara në: nenin 4, pika 1, germa "b", "c", "d", "e"; nenin 5, pika 1, germa "a", "e"; nenin 7, pika 1, germa "d", "dh", "ë"; nenin 8, pika 1, germa "d"; nenin 10, pika 1, germa "a", "b" dhe pikat 2, 3 e 4; nenin 11, pika 1, germa "a", "b", "c", "ç" dhe pika 2; nenin 13, pika 3 germa "ç"; nenin 14, pika 1, germa "a"; nenin 16, pika 1, germa "b", "c"; si dhe akte e sjellje të

⁵ Shih, -nenin 149/2 të Kushtetutës dhe nenin 32/d të ligjit nr.8737, datë 12.02.2001 "Për organizimin dhe funksionimin e prokurorisë në Republikën e Shqipërisë", që parashikojnë shprehjen: "**akte e sjellje (veprime) që diskreditojnë rëndë pozitën dhe figurën e prokurorit**". - Gjykata Kushtetuese, në interpretim të kësaj shprehje: - në vendimin nr.75/2002 ka theksuar se: "...ato janë të lidhura me sjelljet e parregullta e të padenja që këta funksionarë ... kryejnë jo vetëm gjatë ushtrimit të detyrës dhe për shkak të saj, por edhe jashtë detyrës, me abuzimin apo dhunimin që ata i bëjnë besimit publik dhe që lidhen kryesisht me dëmet që ata i sjellin shoqërisë dhe shtetit. Aktet dhe sjelljet e padenja që ata kryejnë duhet të jenë aq serioze, të kenë diskredituar aq rëndë figurën dhe pozitën e ... prokurorit dhe të kenë ulur dinjitetin e organit që përfaqësojnë..".

tjera në shkelje të Rregullave, që rast pas rastit vlerësohen se kanë diskredituar rëndë pozitën dhe figurën e prokurorit.

3. Në rastet kur veprimet dhe sjelljet e prokurorit vlerësohen se kanë efekte të ngjashëm me Rregullat, edhe nëse atonuk janë parashikuar shprehimisht, konsiderohen shkelje të Rregullave.

Neni 18

Kontrolli i zbatimit të Rregullave

1. Për zbatimin e Rregullave ngarkohen gjithë prokurorët dhe drejtuesit e Prokurorive të të gjithë nivele.
2. Për të ndjekur dhe kontrolluar zbatimin e Rregullave ngarkohet prokurori-Inspektor i Etikës në përbërje të Drejtorisë së Inspektimit dhe Burimeve Njerëzore të Prokurorisë së Përgjithshme. Ai mund të kryejë dhe detyra të tjera në përbërje të kësaj drejtorie.

Neni 19

Inspektori i Etikës dhe procedura e ndjekur prej tij

1. Inspektor i Etikës, caktohet me urdhër të Prokurorit të Përgjithshëm, një nga prokurorët e Prokurorisë së Përgjithshme.
2. Inspektori i Etikës, kryesisht ose brenda 10 ditësh nga marrja dijani për shkelje të Rregullave nga prokurori, fillon procedurën e verifikimeve për të vertetuar nëse ka patur ose jo shkelje të tilla.
3. Çdo punonjës i prokurorisë që ka dijani mbi shkelje të Rregullave, duhet të bashkëpunojë me Inspektorin e Etikës, duke dhënë deklaratatë të vërteta dhe të plotë dhe duke treguar ekzistencën e rrethanave dhe vendndodhjen e provave.
4. Inspektori i Etikës, informon Prokurorin e Përgjithshëm, për rezultatet e verifikimeve dhe i rekomandon sipas rastit, regjistrimin e procedimit penal, fillimin e procedimit disiplinor apo organizimin e trajnimeve të posaçme. Një kopje e këtij informacioni i njoftohet prokurorit të interesuar.
5. Inspektori i Etikës njihet me aktin e vlerësimit të prokurorit dhe bashkërendon me drejtuesit e Prokurorive, drejtuesin e Drejtorisë së Inspektimit dhe Burimeve Njerëzore dhe Këshillin e Prokurorisë, për çështje të vlerësimit të disiplinës në punë të prokurorëve.

Neni 20

Bashkëpunimi me Inspektorin e Etikës

1. Prokurori raporton me shkrim tek Inspektori i Etikës, për shkelje të Rregullave nga eprorët, kolegët apo vartësit, pasi t'i ketë sugjeruar dhe lënë kohë të arsyeshme, por jo më shumë se dhjetë ditë, për raportimin nga ai vetë të shkeljes.
2. Prokurori, i cili është i pasigurt nëse një sjellje e caktuar përbën shkelje të Rregullave, mund të njoftojë Inspektorin e Etikës rreth të gjitha fakteve dhe rrethanave në lidhje me situatën dhe të kërkojë mendim prej tij. Inspektori i Etikës i përgjigjet menjëherë me shkrim.
3. Prokurori që ka marrë përgjigje më shkrim nga Inspektori i Etikës, pasi i ka dhënë atij të gjitha faktet që lidhen me shkeljen e Rregullave dhe ka ndjekur këshillat e tij, është subjekt i procedimit disiplinor, përveçse kur shkelja përbën vepër penale.

**KREU IV
DISPOZITA PËRFUNDIMTARE**

**Neni 21
Azhornimi i Rregullave**

1. Rregullat i nënshtrohen rishikimit të vazhdueshëm dhe mund të ndryshohet në çdo kohë sipas dispozitave përkatëse të ndryshuara të Kodit të Procedurës Penale dhe akteve normative të mbështetur në të.
2. Ndryshimet dhe/ose shtesat bëhen pasi jepet mendim për miratim nga Këshilli i Prokurorisë. Çdo ndryshim i bërë nuk ka fuqi prapavepruese.

**Neni 22
Njoftimi**

1. Rregullat, kundrejt nënshkrimit për marrjen dijeni, duhet t'u njoftohen:
 - a) Magjistratëve, kandidat për prokuror⁶ gjatë kryerjes së stazhit profesional në prokurori;
 - b) Prokurorit, në momentin e emërimit me Dekret të Presidentit;
 - c) Të gjithë prokurorëve dhe oficerëve apo agjentëve të Policisë Gjyqësore të përfshirë në prokurori;
 - ç) Prokurorët duhet të njoftohen edhe për çdo ndryshim ose shtesë të këtyre Rregullave.

**Neni 23
Miratimi dhe hyrja në fuqi**

1. Rregullat u miratuan, pas diskutimit të gjërë me prokurorët e të gjithë niveleve dhe pasi u dha pëlqimi/mendimi për miratim nga Këshilli i Prokurorisë.
2. Rregullat hyjnë në fuqi menjëherë.

⁶ Shih, nenin 23 të ligjit nr.8737, datë 12.02.2001 "Për organizimin dhe funksionimin e prokurorisë në Republikën e Shqipërisë".